

ปัจจุบัน โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุค 4.0 ที่การทำธุรกรรมทุกประเภทสามารถกระทำได้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการแปลงข้อมูลทุกประเภทเข้าสู่หน่วยข้อมูลทางดิจิทัลที่สามารถส่งผ่านถึงกันได้ภายในชั่วระยะเวลาเป็นวินาที อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามาก่อนประชาชนจะสามารถเข้าใช้บริการได้ในหลายภาคอุตสาหกรรม เช่น การเข้าใช้บริการทางการเงินกับธนาคาร โดยปกติแล้ว ธนาคารจะต้องพิสูจน์และยืนยันตัวตนผู้ใช้บริการรายนั้นก่อนว่า เป็นบุคคลคนนั้นจริง กระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนนี้เรียกว่า กระบวนการ Know your customer หรือกระบวนการ KYC ซึ่งไม่ใช่เพียงการให้บริการทางการเงินเท่านั้น ที่ผู้ใช้บริการจะต้องผ่านกระบวนการนี้ แต่เป็นการให้บริการในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นบริการทางด้านสาธารณสุข หรือบริการทางด้านการศึกษา เป็นต้น

ตามบทบัญญัติกฎหมายและแนวปฏิบัติในปัจจุบัน กระบวนการทำ KYC นั้น ผู้ให้บริการจะต้องไปแสดงตนต่อผู้ให้บริการพร้อมเอกสารหลักฐานเพื่อยืนยันว่า ตนเป็นบุคคลที่มีชื่อนั้น และมีข้อมูลเป็นไปตามนั้นจริง ทำให้การสมัครใช้บริการกับผู้ให้บริการหลายรายเป็นภาระต่อผู้ใช้บริการ และสิ้นเปลืองทรัพยากรทางเศรษฐกิจไปโดยไม่จำเป็น เนื่องจากผู้ให้บริการแต่ละรายไม่ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกัน หรือไม่สามาร “สอบถาม” ตัวตนของผู้ใช้บริการรายเดียวกันจากผู้ให้บริการรายอื่นได้นั่นเอง

อย่างไรก็ดี ไม่ใช่ว่าการ “สอบถาม” ดังกล่าวจะไม่สามารถกระทำได้ หากการส่งผ่านข้อมูล และการสอบถามข้อมูลระหว่างกันอยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย และมีการทำสัญญาระหว่างผู้ให้บริการ ในการส่งข้อมูลหรือการสอบถามดังกล่าวระหว่างกันอย่างชัดเจน ก็สามารถทำได้ แต่การทำเช่นนี้ย่อมทำให้มีสัญญาระหว่างผู้ให้บริการเป็นคู่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย อีกทั้งยังสิ้นเปลืองเวลาในการ “สอบถาม” และ “ส่งคำตอบ” ไปมาระหว่างคู่สัญญาอีกด้วย

การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลนี้เป็นการสร้าง Platform กลางเพื่อให้กระบวนการทำ KYC ระหว่างผู้ให้บริการด้วยกันเป็นไปอย่างรวดเร็ว สะดวกทั้งต่อผู้ให้บริการเอง และผู้ใช้บริการที่ไม่จำเป็นต้องไปแสดงตัวพร้อมเอกสารหลักฐานต่อผู้ให้บริการทุกราย

ตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้มีการประกอบธุรกิจของผู้ให้บริการ Platform ได้ โดยหากมีเหตุผลและความจำเป็นในการรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะ คณะกรรมการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อาจเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อให้ผู้ให้บริการ Platform เป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนก็ได้

นอกจากนี้ พระราชกฤษฎีกายังอาจกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นมาเป็นการเฉพาะแยกต่างหากจากคณะกรรมการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจผู้ให้บริการ Platform ได้อีกด้วย เนื่องจากลักษณะการให้บริการ Platform ดังกล่าวมีความแตกต่างจากธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ และกระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนเป็นรากฐานสำคัญของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท กฎหมายจึงเปิดช่องให้สามารถมีคณะกรรมการผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้อีกด้วย